

Schoolprofiel

[schoolnaam]

[datum]

**GEZONDHEIDS
MONITOR
JEUGD 2023**

GGD
Rotterdam-
Rijnmond

1. Thuisituatie

2. School

3. Gezondheid en geluk

4. Alcohol

5. Roken en vaperen

6. Drugs

7. Weerbaarheid, veerkracht,
vertrouwen en steun

8. Niet lekker in je vel en stress

9. Prestatiedruk en eenzaamheid

10. Online omgeving

11. Bewegen en sport

12. Activiteiten buiten schooltijd

De Gezondheidsmonitor Jeugd is in het najaar van 2023 afgenomen onder jongeren in leerjaar 2 en 4 van het regulier voortgezet onderwijs. In dit rapport zijn de belangrijkste resultaten van uw school afgezet tegen het gemiddelde van de vmbo, havo en vwo leerlingen van klas 2 en 4 in de regio.

We laten alleen een uitkomst zien als minimaal 30 leerlingen de vraag hebben ingevuld. Dit doen we vanwege de betrouwbaarheid van de resultaten en de privacy van de leerlingen.

In de regio hebben **7.424** leerlingen deelgenomen. Op uw school hebben **403** leerlingen meegedaan. De verdeling naar klas, opleidingsniveau en gender van de respondenten van uw school staat in onderstaande tabel.

	Aantal ingevulde vragenlijsten	Percentage (%)
Totaal	403	100
Klas 2	233	58
Klas 4	170	42
Vmbo	93	24
Havo/Vwo	302	76
Jongen	188	47
Meisje	208	53

Wat valt bij [schoolnaam] op?

Een groot deel van de uitkomsten van het onderzoek op [schoolnaam] is vergelijkbaar met de regio. Op bewegen en sporten scoren de leerlingen gunstig.

Middelengebruik tweedeklassers gunstiger

Het middelengebruik door tweedeklassers is op uw school gunstiger ten opzichte van het gebruik door leeftijdsgenoten in de regio. Het middelengebruik van vierdeklassers komt grotendeels over met de regio. Wel heeft een groter aandeel van de leerlingen uit klas 4 wel eens cannabis gebruikt (28% versus 16%). Daarnaast geven leerlingen van uw school vaker aan dat in of rondom uw school geblowd (28% versus 20%) en gedeald wordt (11% versus 7%).

Mentale gezondheid is verbeterd ten opzichte van 2021, maar mentale problemen nog steeds omvangrijk

Van de leerlingen vindt 40% het (hartstikke) leuk op school. Dit is vergelijkbaar met het gemiddelde in de regio (40%), maar lager dan in 2021 (48%). Maar weinig leerlingen geven aan dat naar school gaan zinloos is (12% versus 21%). Ook zijn ze positiever over de omgang met docenten en spijbelen ze minder vaak.

Ten opzichte van de meting tijdens de coronaperiode in 2021 zitten meer leerlingen lekker in hun vel, nam eenzaamheid af en het geluksgevoel toe. Toch zit nog steeds 30% van uw leerlingen niet lekker in hun vel en is 33% soms tot altijd eenzaam. Opvallend is het hoge aandeel dat wel eens aan suicide denkt (28% versus 23%). Daarnaast geven leerlingen op uw school vaker dan hun leeftijdsgenoten in de regio aan regelmatig of vaak prestatiedruk vanuit zichzelf te ervaren (38% versus 29%).

Gunstige resultaten op bewegen en sport

Leerlingen op uw school sporten vaker bij een club of vereniging dan hun leeftijdsgenoten in de regio (61% versus 74%). Zij komen daarnaast vaker op de fiets naar school en halen vaker de beweegnorm (minstens 1 uur per dag). Net als in de regio is er over de jaren heen wel sprake van een afname van het aandeel leerlingen van minstens 1 uur per dag beweegt.

Wilt u op uw school in gesprek over de cijfers?

Heeft u vragen over de uitkomsten van uw school? Of wilt u graag in gesprek over de cijfers met onze onderzoekers? Neem dan contact op met team onderzoek via gezondheidsmonitor@rotterdam.nl. Wij komen graag langs bij u op school!

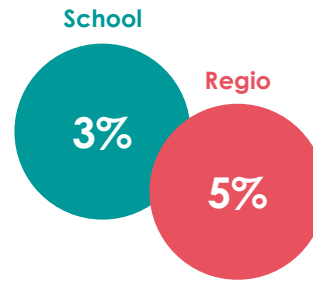
Wilt u op uw school aan de slag met deze thema's?

Voor advies en ondersteuning bij het maken van uw schoolgezondheidsbeleid kunt u contact op nemen met het team Gezonde School: ggd_gezondeschoolmo@rotterdam.nl.

1. Thuisituatie

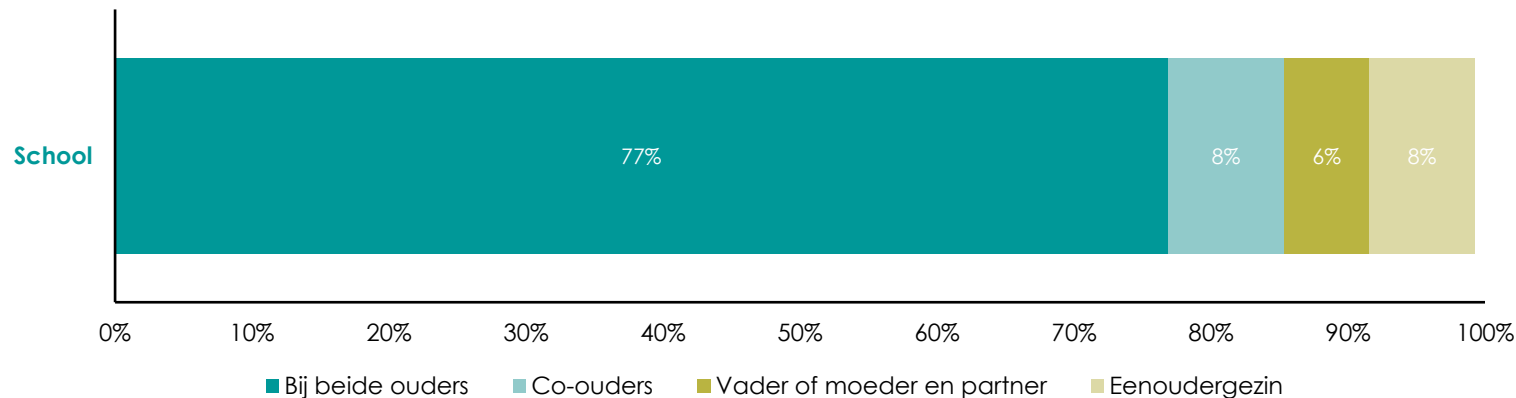
De gezinssituatie waarin een jongere opgroeit heeft invloed op de gezondheid en het welzijn van de jongere.

Van gezinnen die moeite hebben met rondkomen wordt veel veerkracht en improvisatie gevraagd. Geldzorgen kunnen leiden tot stress binnen het hele gezin.

heeft thuis moeite met rondkomen

Jongere groeit op bij/in:

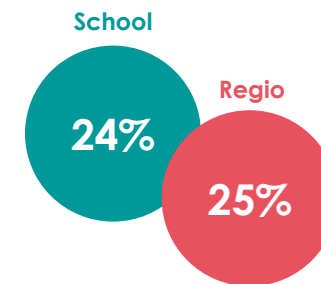

Definitie potentiële mantelzorgers

Een jongere is een potentiële mantelzorgers wanneer er thuis iemand langer dan 3 maanden:

- Ernstig lichamelijk ziek of beperkt is (14%);
- Ernstig geestelijk ziek of verstandelijk beperkt is (9%);
- Verslaafd is aan alcohol, drugs of gokken (4%).

Jonge mantelzorgers hebben vaak een hechte familieband en vertonen vaker pro-sociaal gedrag. Als de zorgsituatie intensief is of lang duurt kunnen jonge mantelzorgers overbelast raken.

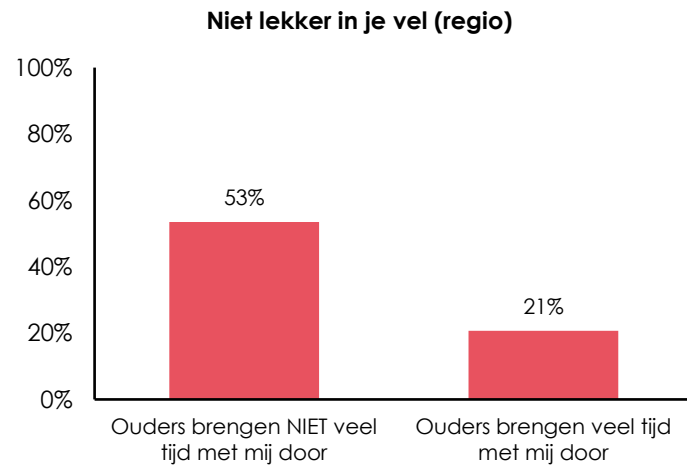

is potentiële mantelzorgers

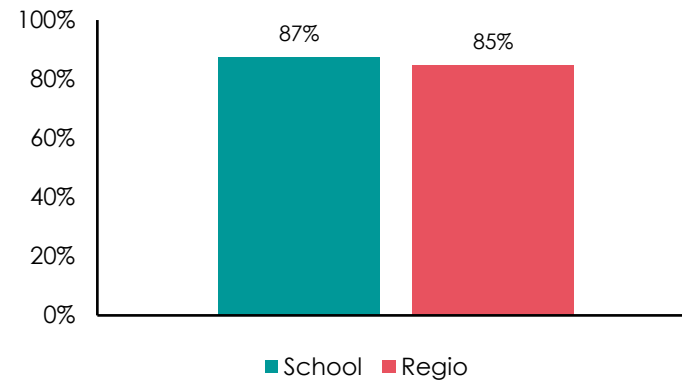
1. Thuisituatie

Steun, opvattingen en betrokkenheid van ouders hebben invloed op het gedrag van de jongere. Ook is een goede band met ouders een beschermende factor voor psychosociale problemen en middelengebruik.

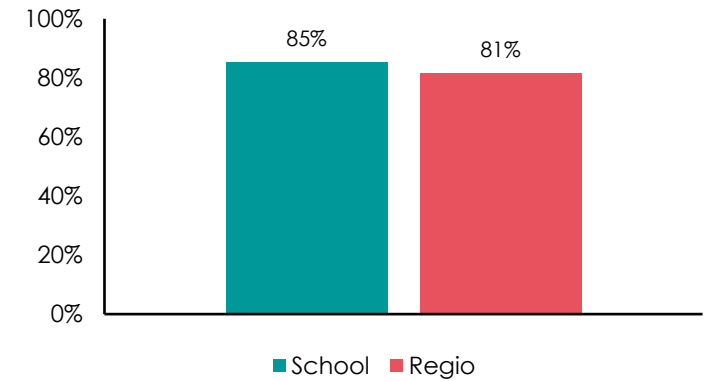
Jongeren die veel tijd met hun ouders doorbrengen, zitten vaker lekker in hun vel.

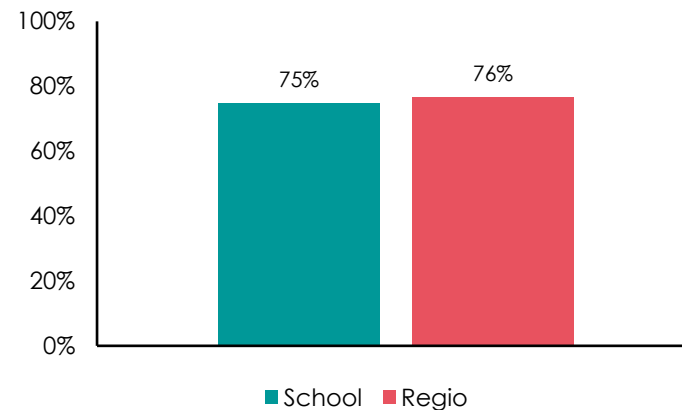
Mijn ouders weten waar ik ben als ik niet thuis ben

Mijn ouders hebben duidelijke regels over wat ik wel en niet mag doen

Mijn ouders brengen veel tijd met mij door

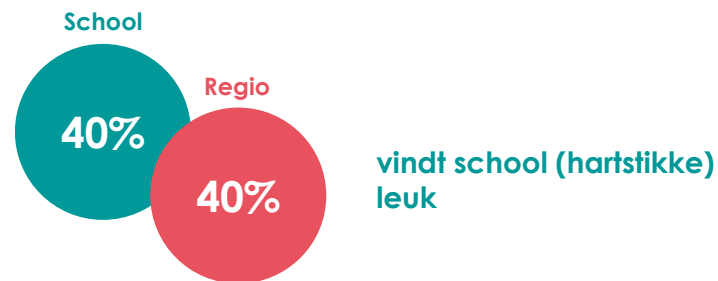
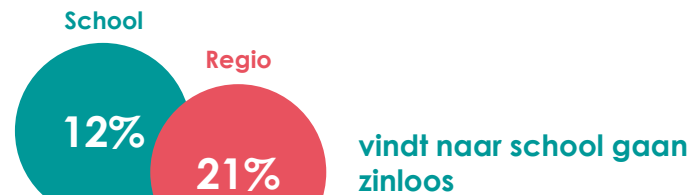
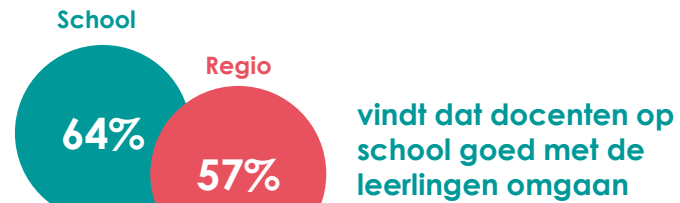
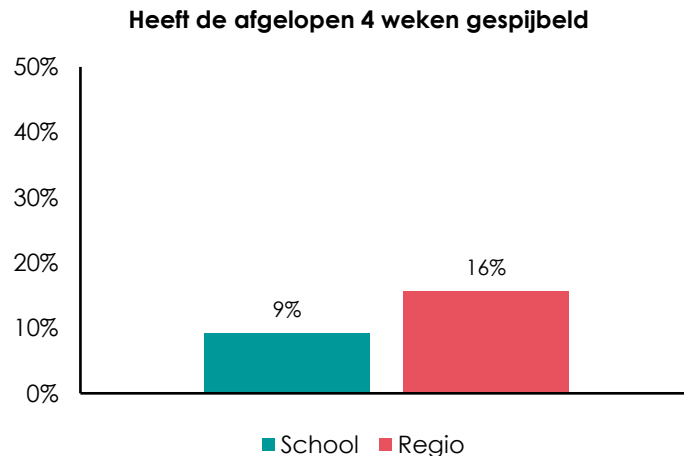

School
81%
kan bij ouders/verzorgers terecht als hij/zij een probleem heeft of ergens mee zit

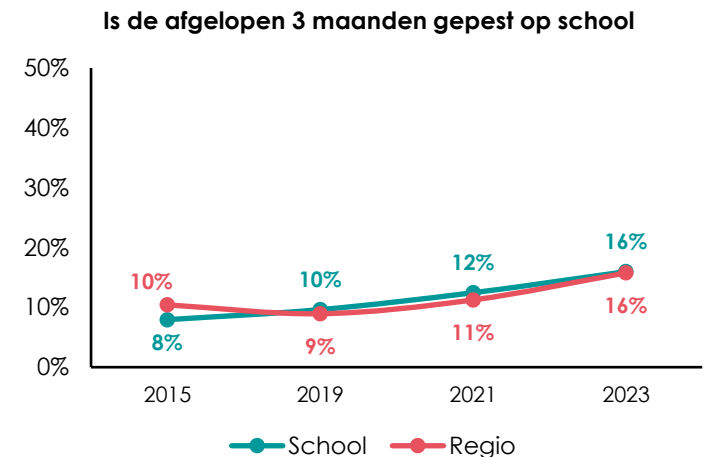
2. School

Jongeren brengen een groot deel van hun tijd door op school. Op school doen jongeren kennis en vaardigheden op die belangrijk zijn voor hun ontwikkeling. Maar ook doen ze sociale contacten op en maken ze vrienden.

Door een positief schoolklimaat voelen leerlingen zich veilig, geaccepteerd en gewaardeerd. Een positief schoolklimaat is een beschermende factor voor middelengebruik en draagt bij aan het mentaal welbevinden van leerlingen.

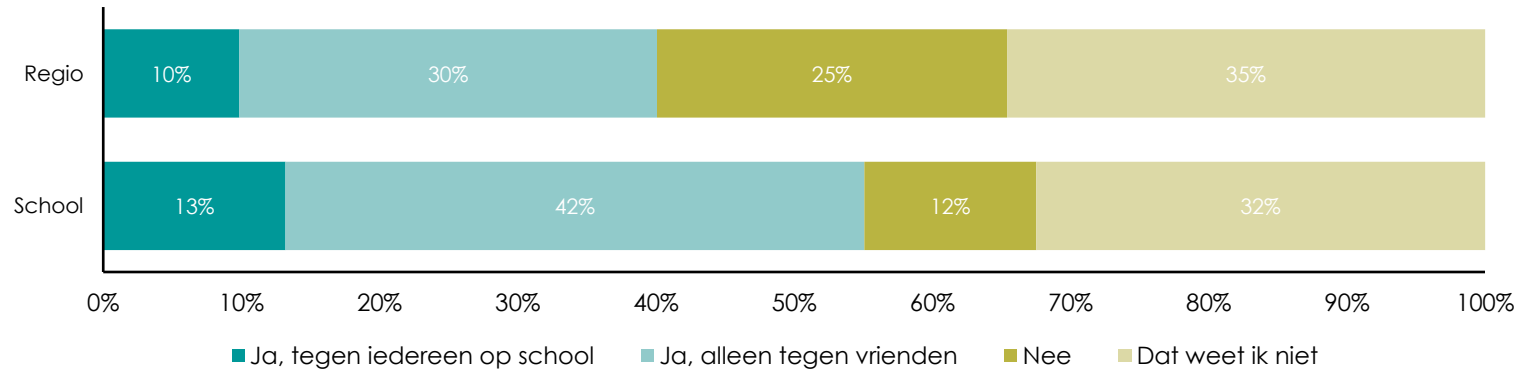

Pesten kan negatieve gevolgen hebben voor de sociaal-emotionele gezondheid. Op regioniveau neemt pesten op school toe. Ook op uw school is pesten toegenomen.

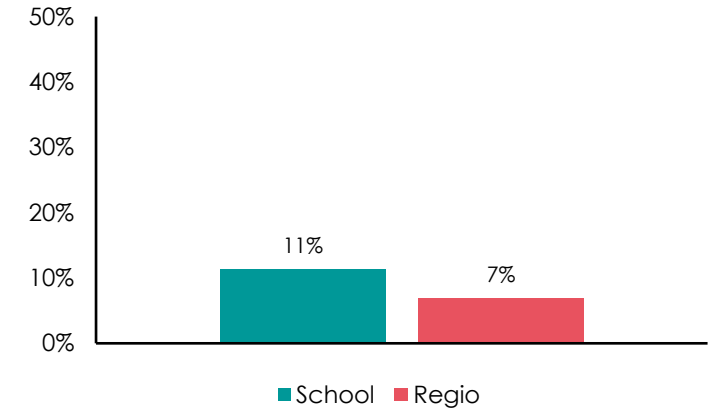

2. School

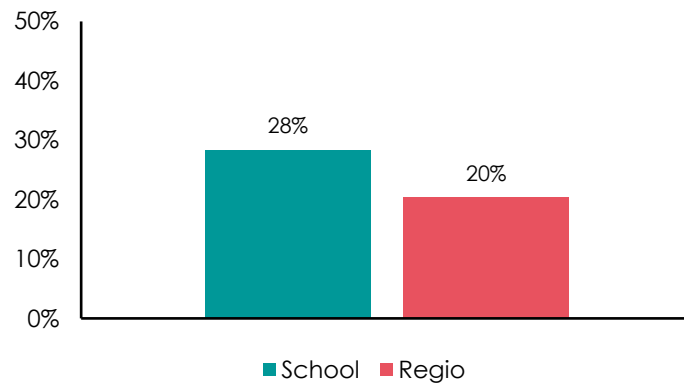
Als een leerling op jouw school LHBTQ+ is, denk je dan dat deze leerling dat op school eerlijk kan vertellen?

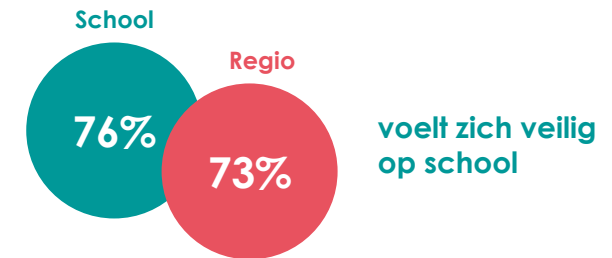
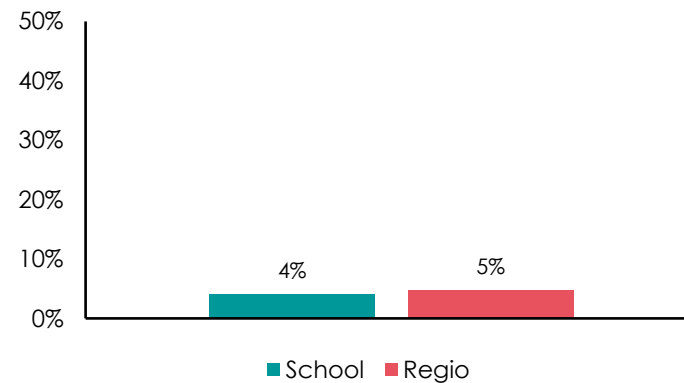
Er wordt vaak drugs gedeald in of om school

Er wordt vaak door leerlingen geblowd in school of op het schoolterrein

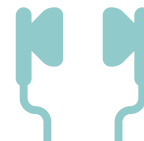
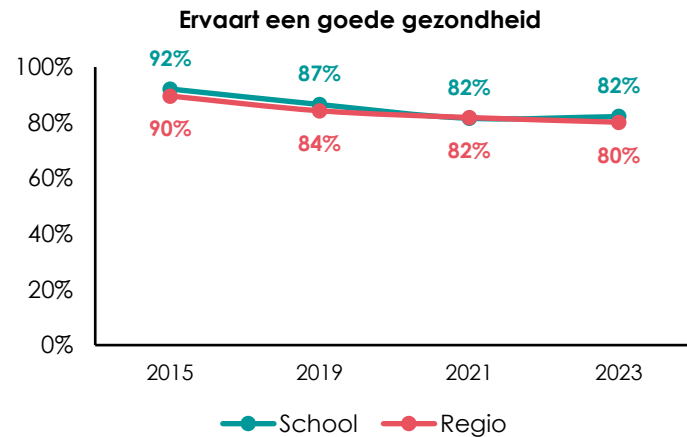
Er wordt vaak van school of van leerlingen gestolen

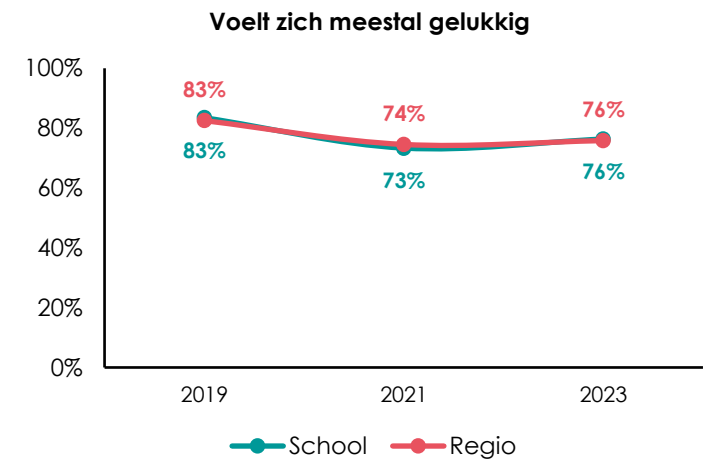
Wil je op jouw school aan de slag met het bevorderen van een sociaal en veilig schoolklimaat? Op <https://www.schoolenveiligheid.nl/> kan je terecht voor meer informatie en voorbeelden van protocollen.

3. Gezondheid en geluk

Ervaren gezondheid is een betrouwbare indicator voor de algehele gezondheid van jongeren. De meerderheid van de jongeren ervaart hun eigen gezondheid als (zeer) goed. Over de jaren heen is er op regioniveau een afname in het aandeel jongeren dat hun gezondheid als goed ervaart. Ook op uw school is deze trend zichtbaar, maar tussen 2021 en 2023 stabiel.

Tijdens de coronaperiode voelden jongeren zich over het algemeen minder gelukkig dan daarvoor. In 2023 is het geluksgevoel in de regio licht verbeterd. Dit geldt ook voor uw school.

4. Alcohol

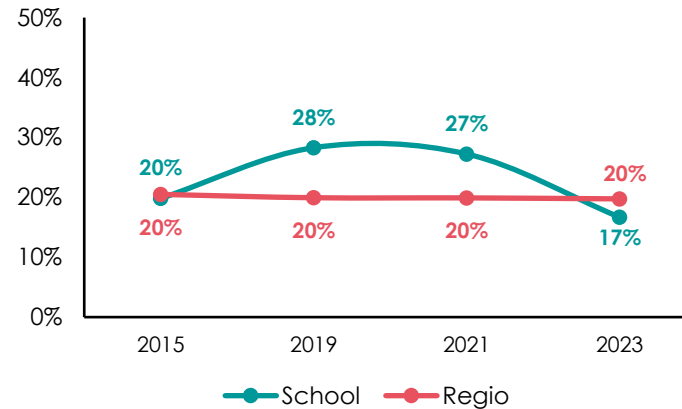
Alcoholgebruik onder de 18 jaar wordt als ongewenst beschouwd. De hersenen van jongeren zijn nog volop in ontwikkeling en er zijn aanwijzingen dat deze ontwikkeling verstoord kan worden door alcoholgebruik. Daarnaast vertonen drinkende jongeren vaker ongeremd, agressief of asociaal gedrag en hebben zij een verhoogd risico op problematisch drinken op latere leeftijd.

Het alcoholgebruik is hoger in klas 4 dan in klas 2. Er zijn minder verschillen tussen jongens en meisjes, hoewel binge drinken over het algemeen vaker voorkomt bij jongens.

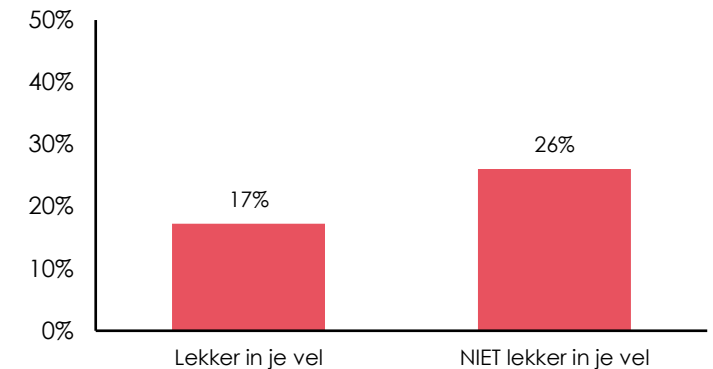
Het middelengebruik is hoger bij jongeren die niet lekker in hun vel zitten.

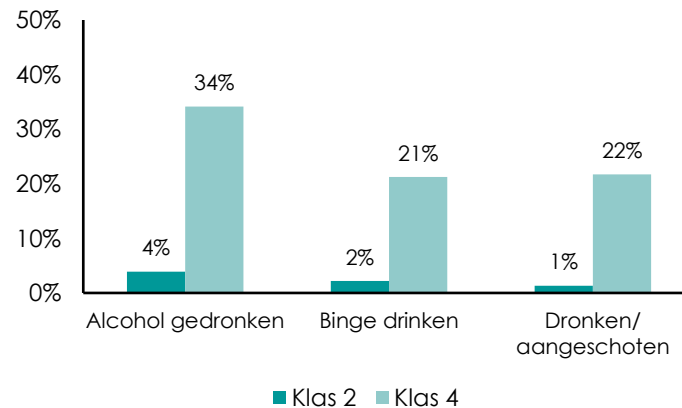
Heeft afgelopen 4 weken alcohol gedronken

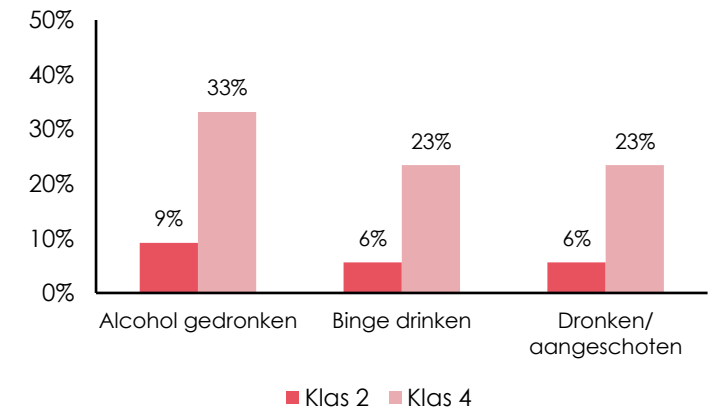
Heeft afgelopen 4 weken alcohol gedronken (regio)

In de afgelopen 4 weken (school)

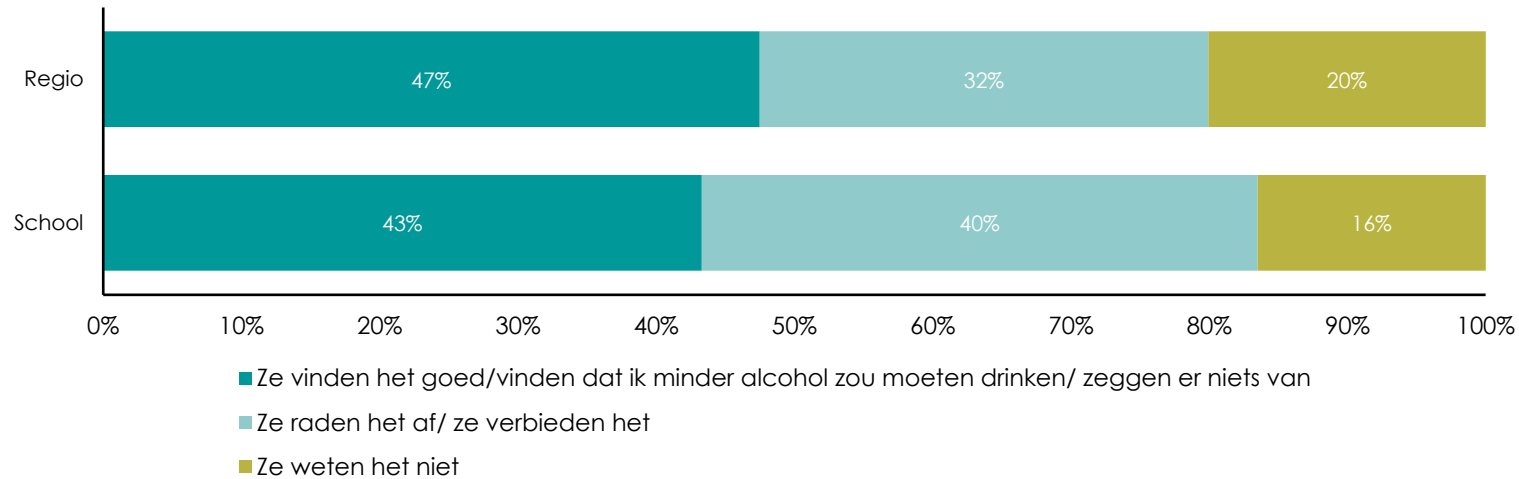

In de afgelopen 4 weken (regio)

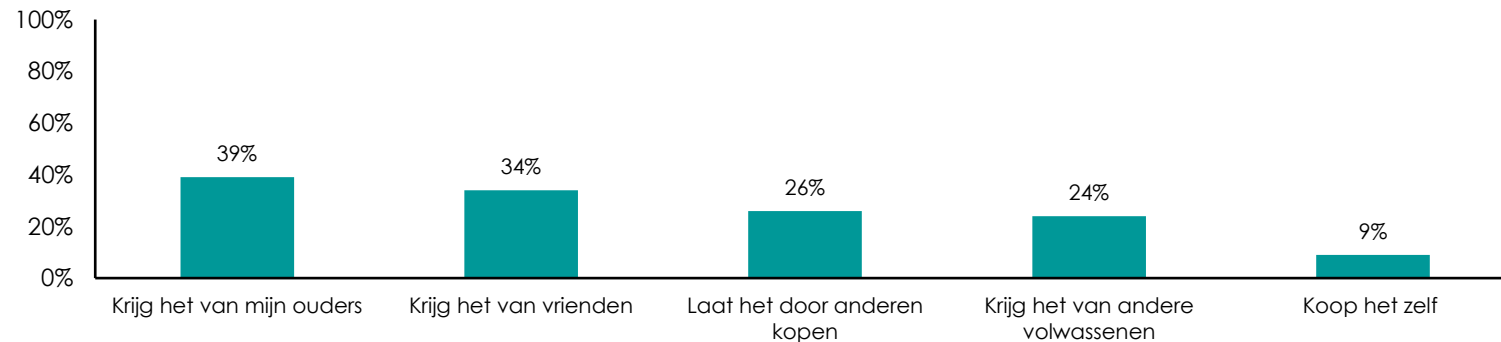

4. Alcohol

Wat vinden je ouders ervan dat je alcohol drinkt?

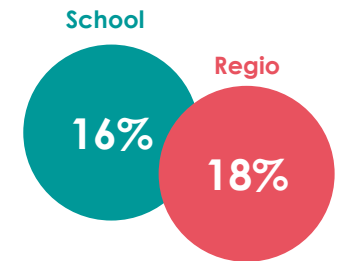

Hoe komen jongeren aan alcohol? (school)

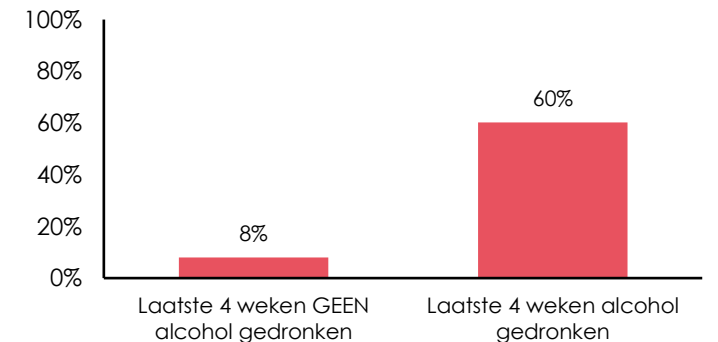

De omgeving heeft invloed op het alcoholgebruik van jongeren. Jongeren drinken vaker alcohol wanneer hun vrienden ook alcohol drinken. Ook ouders spelen hier een rol in. Het stellen van regels door ouders beperkt het alcoholgebruik.

Meeste tot (bijna) alle vrienden drinken alcohol

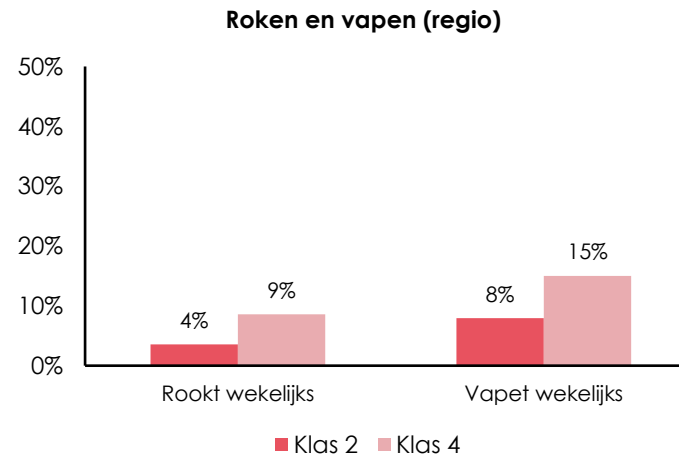
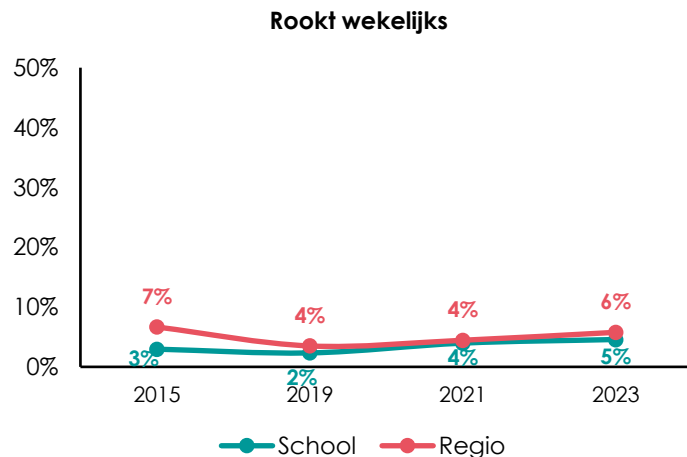
Meeste tot alle vrienden drinken alcohol (regio)

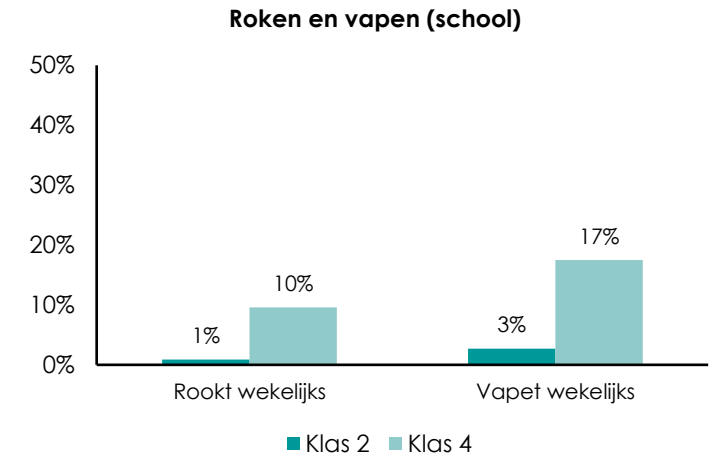
5. Roken en vaperen

Roken is veruit de belangrijkste leefstijlfactor waardoor mensen ziek worden of komen te overlijden (RIVM). Als je op jonge leeftijd begint met roken, is de verslaving vaak sterker en is de kans op succesvol stoppen kleiner dan wanneer je op latere leeftijd begint met roken. Daarom is het belangrijk om samen te werken aan een rookvrije generatie.

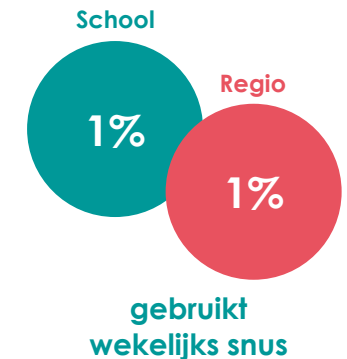
Ook vapes bevatten veel schadelijke en verslavende stoffen. Jongeren vaperen vaker dan dat ze sigaretten roken. Het roken van sigaretten en het gebruiken van een vape gaat vaak samen. Van de leerlingen die wekelijks rookt, gebruikt **69%** ook een vape.

Hoewel roken en vaperen vooral voorkomen in klas 4 zien we dit ook al in klas 2. Meisjes vaperen vaker (**12%**) dan jongens (**8%**).

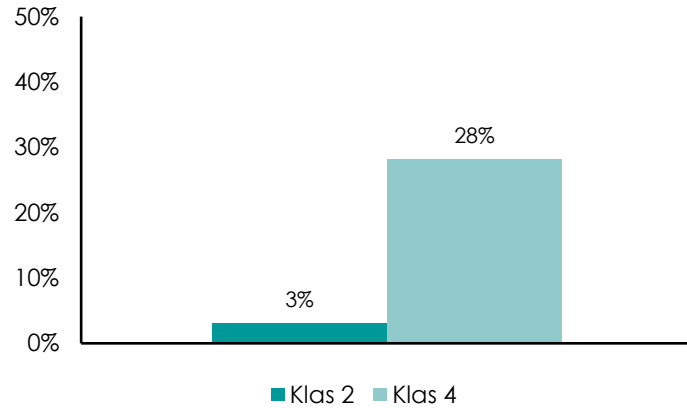

Snus is een zakje met tabak dat onder de bovenlip wordt gestopt. Via bloedvaatjes in de bovenlip en mond komt de nicotine in het bloed terecht. In de regio heeft **3%** van alle tweedeklassers ooit snus gebruikt, onder vierdeklassers is dit **7%**. Het wekelijkse gebruik is erg laag.

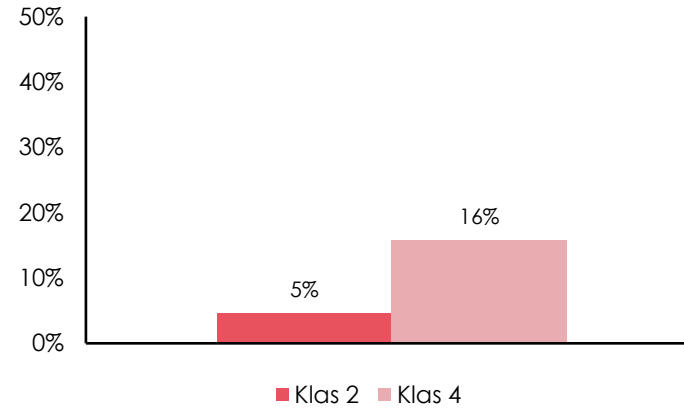

6. Drugs

Heeft ooit cannabis gerookt (school)

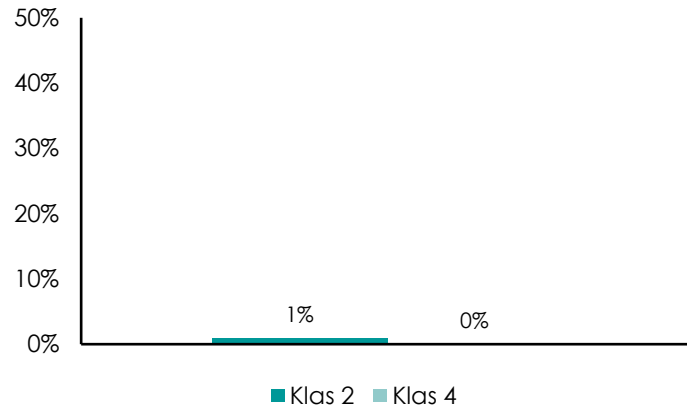

Heeft ooit cannabis gerookt (regio)

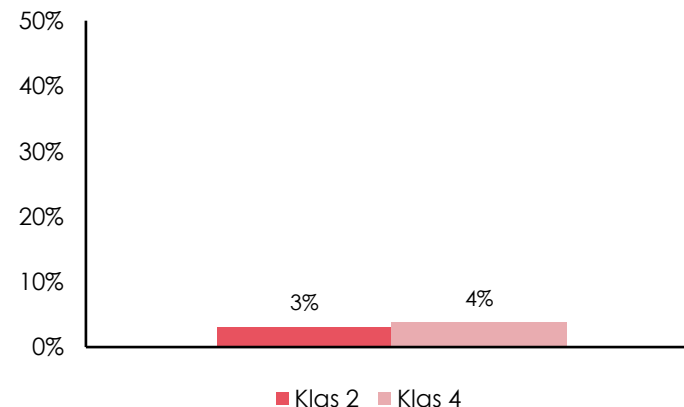

Groepsdruk speelt een rol bij het middelengebruik van jongeren. Als er in hun omgeving cannabis wordt gerookt, bijvoorbeeld door vrienden of vriendinnen, dan is de kans groter dat een jongere zelf ook cannabis rookt.

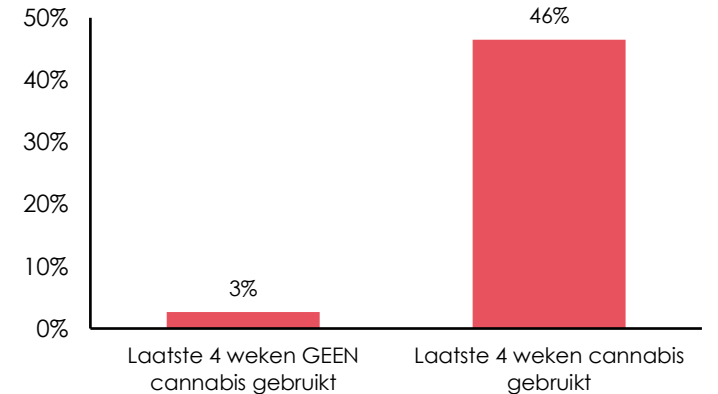
Heeft ooit lachgas gebruikt (school)

Heeft ooit lachgas gebruikt (regio)

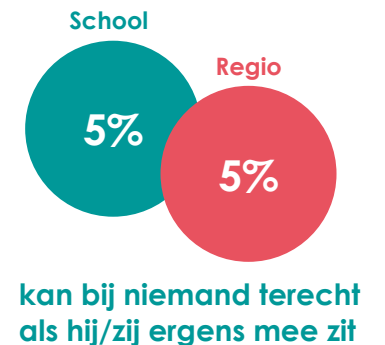
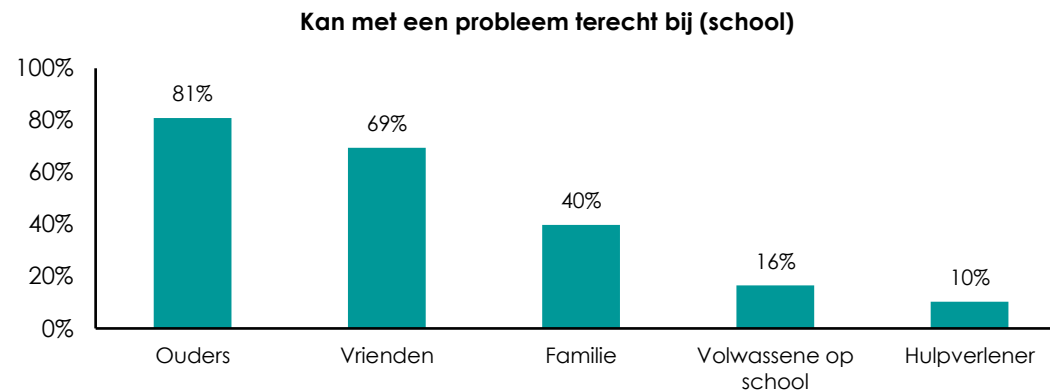
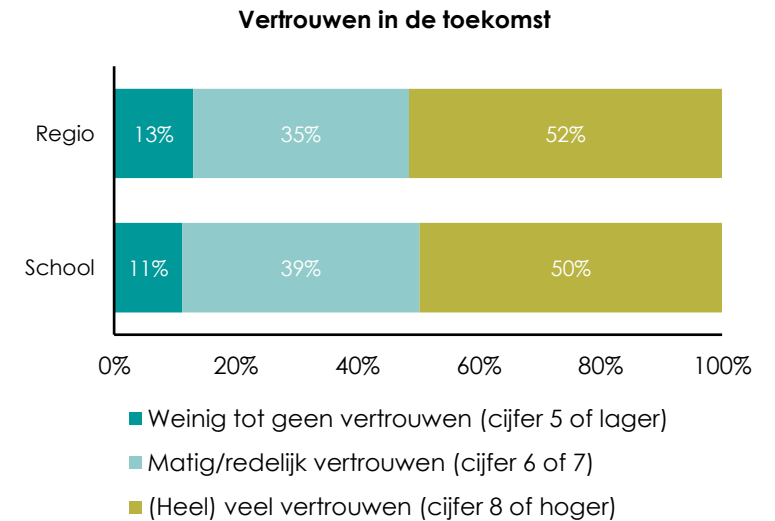
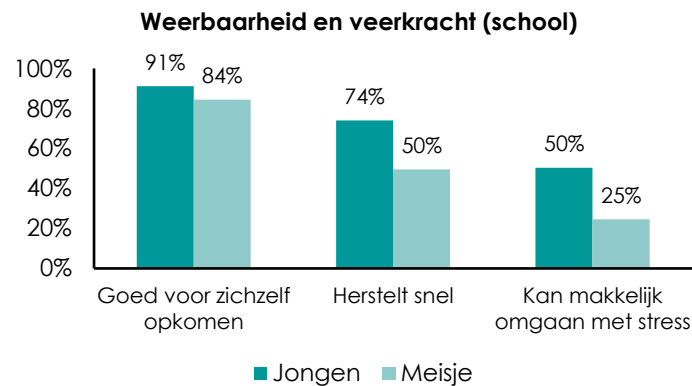
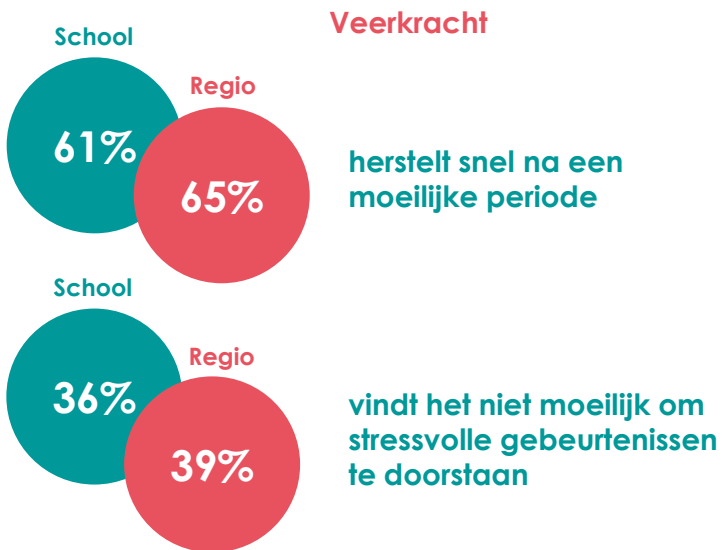
Meeste tot alle vrienden roken cannabis (regio)

7. Weerbaarheid, veerkracht, vertrouwen en steun

Hoe jongeren met uitdagingen als stress, ingrijpende gebeurtenissen en groepsdruk omgaan, wordt mede bepaald door hun veerkracht en weerbaarheid. Jongens rapporteren over het algemeen dat zij sneller herstellen, makkelijker stressvolle gebeurtenissen doorstaan en beter voor zichzelf kunnen opkomen dan meisjes.

Ondanks de uitdagingen die zij in hun leven tegenkomen hebben de meeste jongeren voldoende vertrouwen in de toekomst.

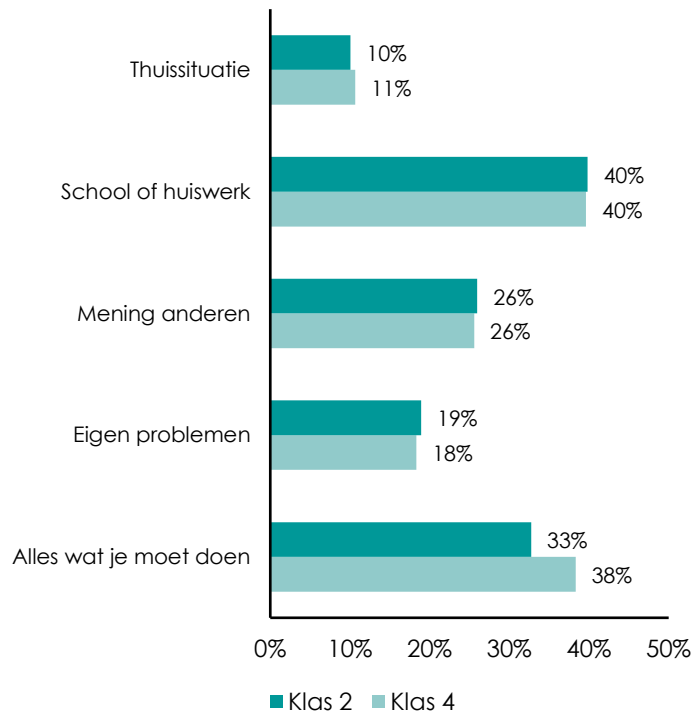

8. Niet lekker in je vel en stress

In 2023 geeft **54%** van de jongeren op uw school aan zich (zeer) vaak gestrest te voelen door één of meer factoren.

In de regio is dit bij **51%** van de jongeren het geval.

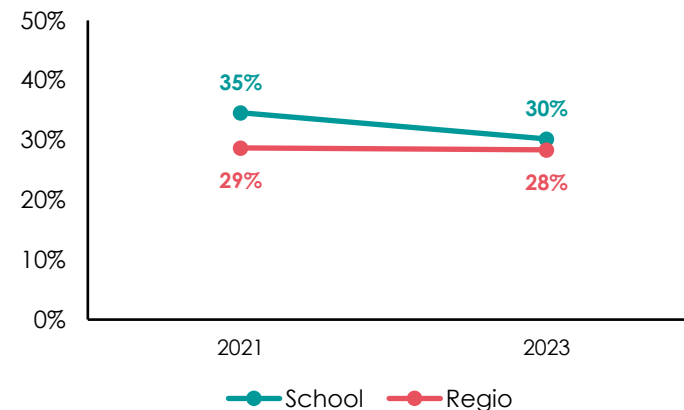
Bronnen van stress (school)

Psychische klachten worden gemeten met de 'Mental Health Inventory 5' (MHI-5). Het geeft een indicatie van hoeveel leerlingen niet lekker in hun vel zitten. Deze leerlingen hebben een verhoogd risico op angst- en stemmingsstoornissen.

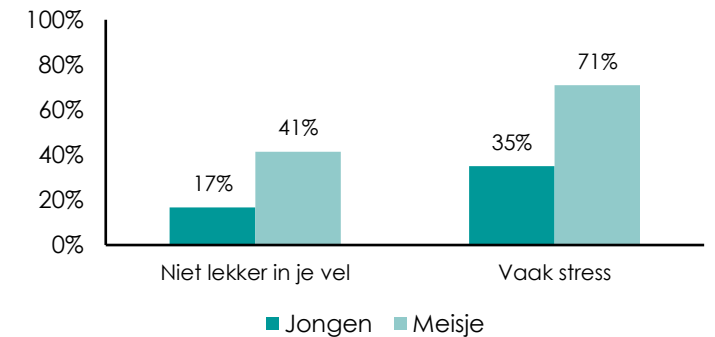
In vergelijking met 2021 is het aandeel jongeren in de regio dat niet lekker in hun vel zit, gelijk gebleven. Op uw school is het aandeel jongeren dat niet lekker in hun vel zit afgenomen.

Niet lekker in je vel

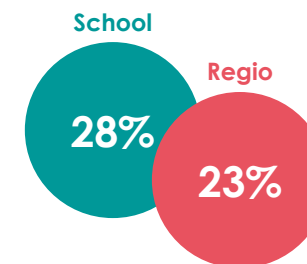
Meisjes zitten vaker niet lekker in hun vel en ervaren vaker stress dan jongens.

Niet lekker in je vel en stress (school)

In de regio heeft **23%** van de jongeren er in de laatste 12 maanden wel eens serieus over gedacht een eind te maken aan diens leven.

5% heeft hier vaak of heel vaak serieus over gedacht.

heeft het afgelopen jaar wel eens serieus gedacht aan suïcide

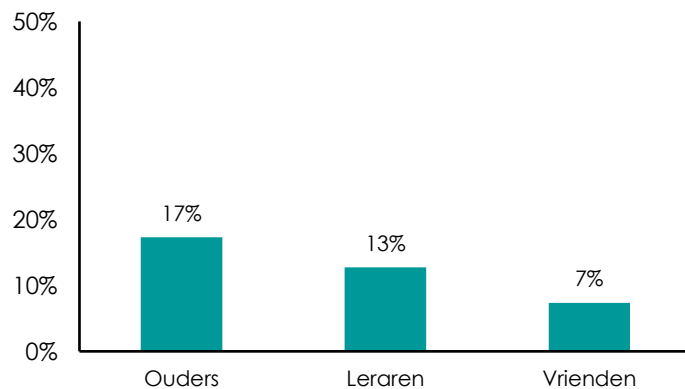
9. Prestatiedruk en eenzaamheid

Jongeren ervaren steeds meer druk om te presteren. Deze druk kunnen ze zichzelf opleggen, maar kan ook door anderen opgelegd worden.

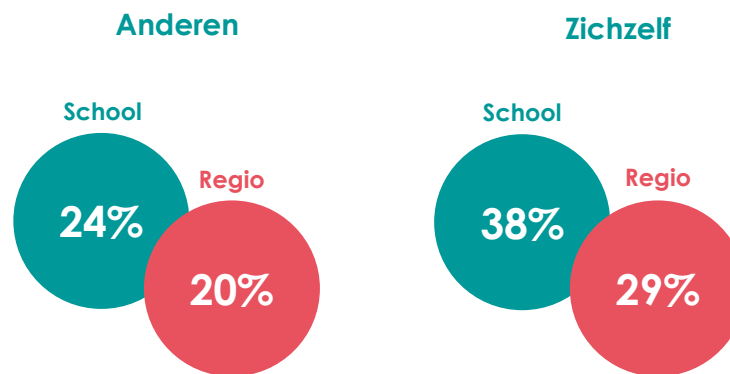
Jongeren kunnen zich eenzaam voelen, ondanks een groot sociaal netwerk. Gevoelens van eenzaamheid kunnen onder andere voortkomen uit:

- een negatief zelfbeeld
- een gevoel van onbegrip
- een gebrek aan sociale vaardigheden
- een moeilijke thuissituatie

Top 3 - Ervaart regelmatig tot vaak prestatiedruk vanuit iemand anders (school), namelijk:

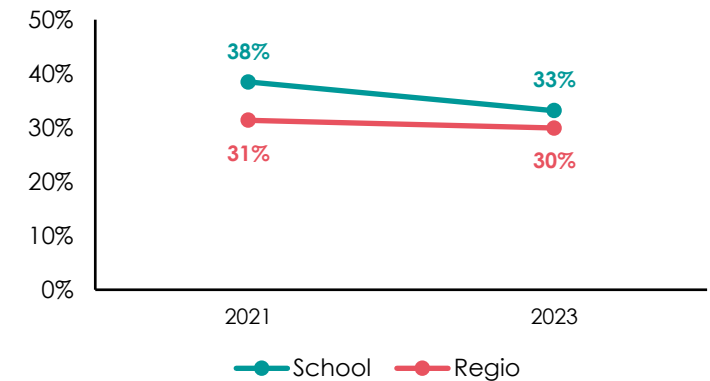

Leerling ervaart regelmatig tot vaak prestatiedruk vanuit:

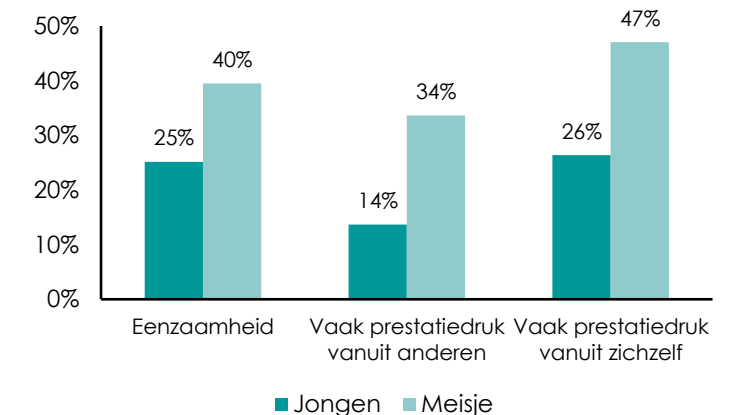

Meisjes ervaren vaker prestatiedruk (door zichzelf of anderen) dan jongens. Ook voelen meisjes zich vaker eenzaam.

Heeft zich eenzaam gevoeld in de afgelopen 4 weken

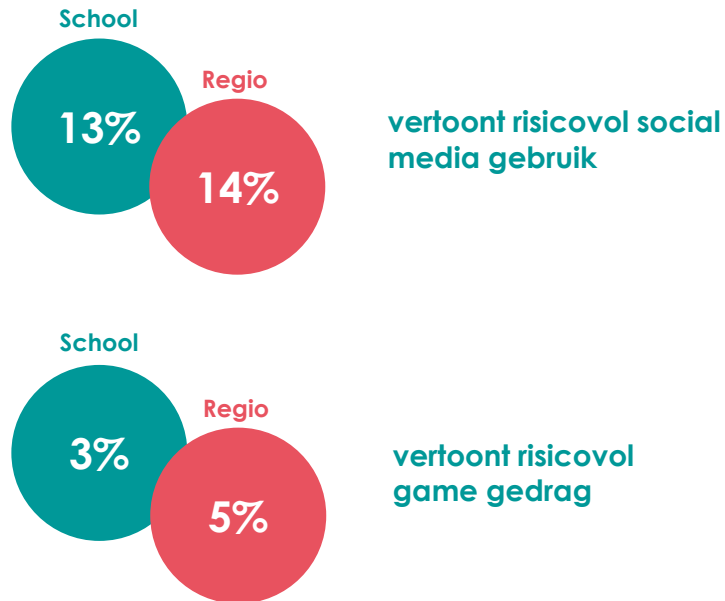
Eenzaamheid en druk (school)

10. Online omgeving

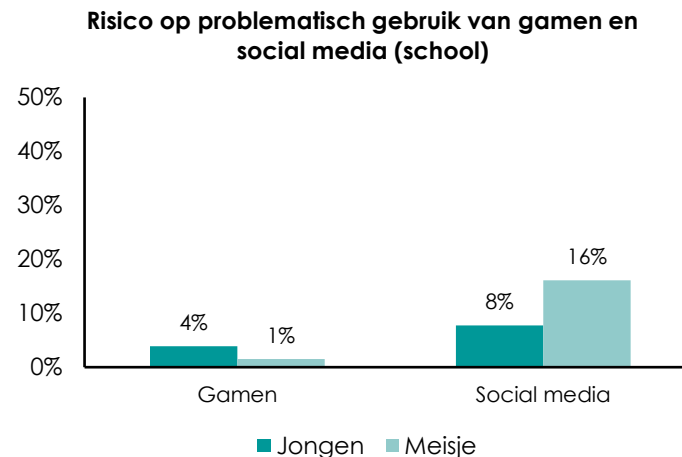
Zeven vragen meten samen het risicovol gebruik van social media, zoals: 'Hoe vaak kom je slaap te kort door social media?.'

Als jongeren het gebruik van social media niet meer onder controle hebben, kunnen er problemen ontstaan in het dagelijks functioneren. Er is dan sprake van problematisch gebruik van social media.

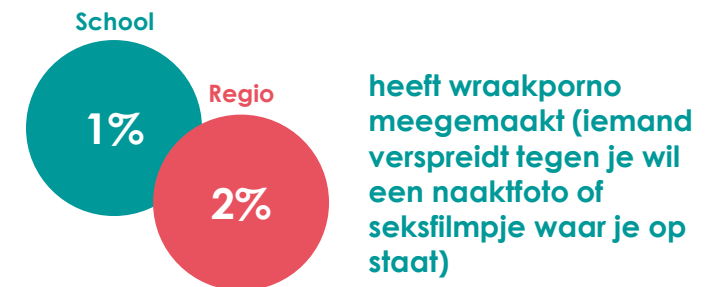

Ook langdurig gamen en hier niet mee kunnen stoppen, kan problematisch worden. Dit kan negatieve effecten hebben op verschillende aspecten van gezondheid, zoals mentaal welbevinden, eenzaamheid en slaap. Vergelijkbare vragen zijn ook gesteld voor gamen.

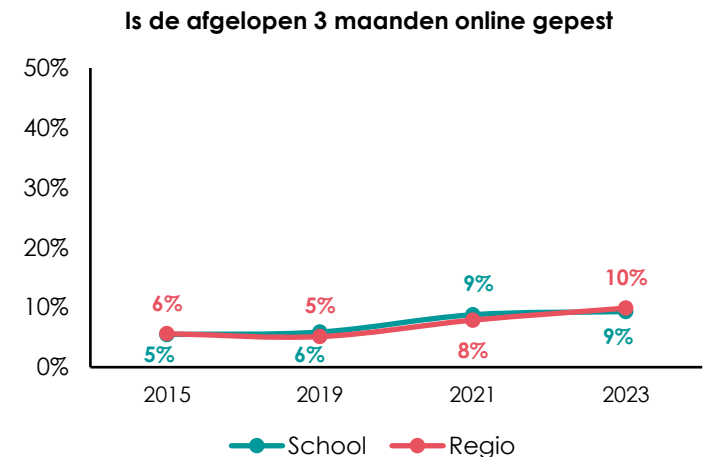
Meisjes rapporteren vaker dat zij problemen ervaren door het gebruik van social media dan jongens. Jongens komen juist vaker in de problemen door gamen.

Het is belangrijk dat jongeren leren hoe ze op veilige wijze online relaties aangaan ([Gezonde School](#)).

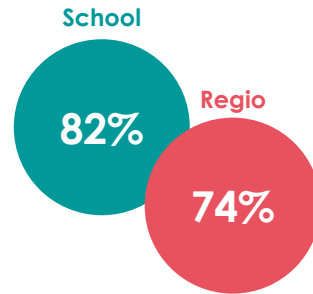
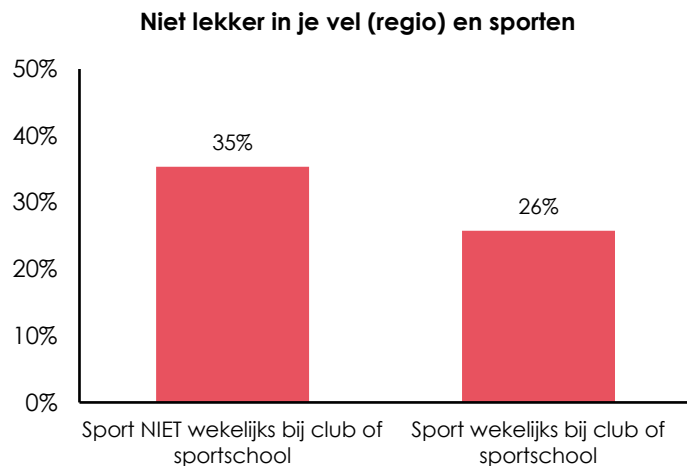
Online pesten is de afgelopen 4 jaar toegenomen.

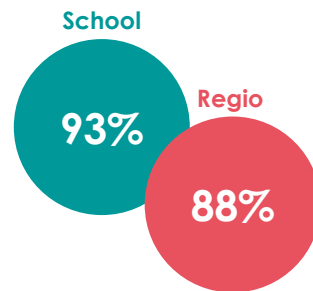
11. Bewegen en sport

Voldoende beweging draagt bij aan de gezondheid van jongeren. Het advies voor jongeren is om elke dag minimaal een uur te bewegen. Niet alleen sporten bij een club, maar ook bewegen buiten clubverband, zoals skaten, kranten bezorgen of naar school fietsen, tellen mee.

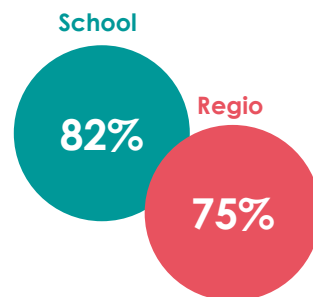
Jongeren die wekelijks sporten bij een sportschool of club, zitten vaker lekker in hun vel.

sport wekelijks bij een club, vereniging of sportschool

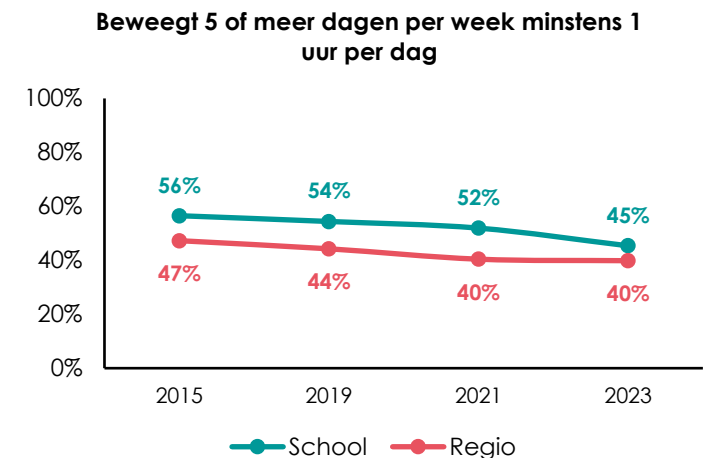

beweegt in de vrije tijd (met of zonder club)

fietst of loopt elke dag naar school of stage

Jongeren op uw school sporten en bewegen vaker dan hun leeftijdsgenoten in de regio. Maar net als in de regio is er een afname van het aandeel jongeren dat op minstens 5 dagen per week een uur of meer beweegt.

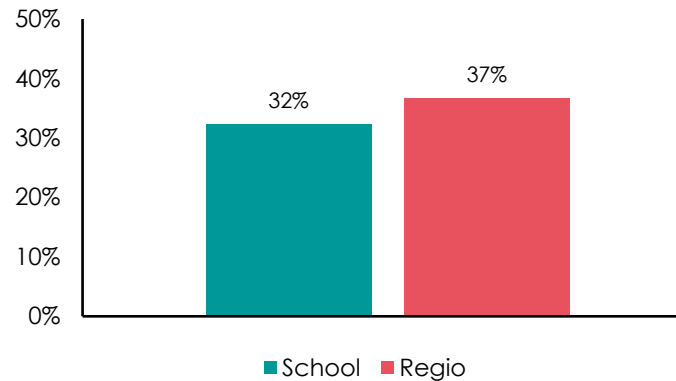

12. Activiteiten buiten schooltijd

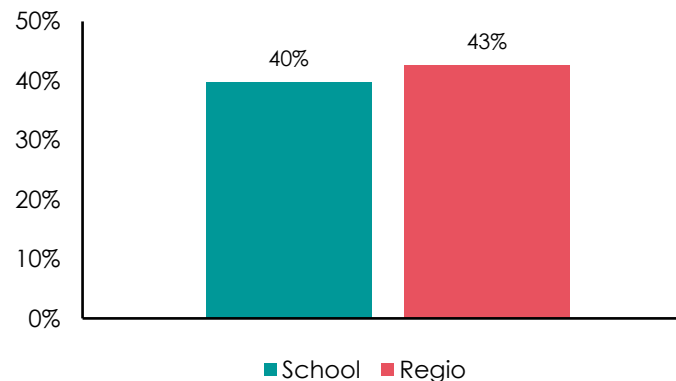
Een goed aanbod van constructieve georganiseerde vrijetijdsbesteding van jongeren vergroot de kansen om in de vrijetijd (buiten schooltijd) deel te kunnen nemen aan bijvoorbeeld creatieve activiteiten, zoals muziek maken, theater of schilderen/tekenen of aan andere activiteiten, zoals bijvoorbeeld activiteiten van een kerk of moskee.

Deze activiteiten brengen jongeren in contact met volwassenen en andere jongeren die hen aanmoedigen en ondersteunen bij het ontwikkelen van hun talenten en vaardigheden. Constructieve vrijetijdsbesteding vergroot de sociale betrokkenheid en het supportnetwerk van jongeren en bevordert de ontwikkeling van positieve sociale normen en verantwoordelijkheidsgevoelens. Een goede vrijetijdsbesteding is een beschermende factor tegen psychische ongezondheid en problematisch middelengebruik.

Doet wekelijks creatieve activiteiten bij een vereniging buiten schooltijd

Doet wekelijks activiteiten bij andere verenigingen buiten schooltijd

Had in laatste 4 weken soms tot (zeer) vaak in vrije tijd plezier met vrienden

